

Det Kgl. Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004, Dep.
0030 Oslo

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
26 JAN. 2009
ARKIVKODE: 75/SPK
SAKSNR: 200802880-17

Vår dato 20.01.2009
Deres dato 03.11.2008
Vår referanse DM 190958
Deres referanse 200205511-/EMN-37

HØRINGSSVAR - UTKAST TIL FORSKRIFT OM BEREKNING AV ARBEIDSGIVERANDEL I STATENS PENSJONSKASSE

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til departementets høringskriv av 3. november 2008. I utgangspunktet er det positivt at departementet gjenopptar arbeidet med å foreslå konkrete regler om beregning av arbeidsgiverandel mv. for fristilte virksomheter i Statens Pensjonskasse (SPK).

Innledningsvis reiser det først spørsmålet om det prinsipielt er riktig at SPK skal tilby pensjonsdekning for private virksomheter. Finansieringssystemet for SPK avviker så vesentlig fra ordningen i privat sektor at det både er egnet til å villedde kundene med hensyn til de reelle kostnadene, og det kan virke konkurransevridende fordi det i praksis vil være svært vanskelig å sammenligne tilbudene fra privat forsikring og SPK.

Spesielt oppfatter vi forholdet til forvaltningen av et fiktivt fond og G-regulering av pensjonene som uklare. I tider med betydelige uroligheter i finansmarkedet oppfatter vi avkastning/tap på et fiktivt fond som særlig problematisk. Skal bedriftene betale høyere premier til tross for at det i realiteten ikke foreligger noe tap, og hvilke instrumenter inngår i et slikt fiktivt fond? Vi kan ikke se at regelverket gir noen informasjon om dette. Henvisningen til at departementet kan gi regler, gir ikke utvidet offentlighet om det forsikringstekniske systemet.

Prinsippet om G-regulering av pensjonsytelsene er i denne sammenheng også et betydelig problem. Etter at G-reguleringene i staten har økt vesentlig sammenlignet med avkastningen på pensjonistenes overskuddsfond (jfr. LOF § 5-10) de siste årene, og trolig vil gjøre det også i årene fremover, betyr finansieringsprinsippet for de fristilte bedrifter i SPK en stor og usikker ekstrakostnad.

Vår prinsipale oppfatning er at departementet avstår fra å utforme regler på dette området. Alternativt at SPK får anledning til å opprette en egen juridisk enhet som selger tjenestepensjonsdekninger innenfor rammen av det regelverk som i dag gjelder i privat sektor, og blir underlagt Kredittilsynets kontrollfunksjoner på samme måte som de øvrige livselskapene. En slik etablering vil kunne bidra til økt konkurranse, noe vi i tilfelle vil anse som positivt.

Når det gjelder realitetene i det forslaget som er fremmet, registrerer vi at departementet har til hensikt å utarbeide forskrift til pensjonslovens § 18 og tolker det dit hen at SPK frem til nå har pålagt medlemsbedriftene en betalingsforpliktelse uten at prinsippene for beregning har vært klart hjemlet i regelverket. På vegne av fristilte medlemsbedrifter har dette medført problemer.

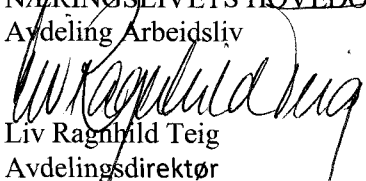
I høringsnotatet henvises det til St.meld. nr. 33 (1993-94) hvor det fremgår at fristilte virksomheter skulle få fastsatt sin arbeidsgiverandel etter forsikringstekniske (aktuarielle) prinsipper. Det kan stilles spørsmål ved om dette er fulgt når arbeidsgiverandelen i vid utstrekning er blitt fastsatt i ettertid basert på faktisk utvikling innenfor en rekke parametre som G-regulering, lønnsvekst, uttakshyppighet etter AFP regler og 85-årsregel, samt opphevelse av knekkpunkt.

Vurderingen av SPKs konkrete etterbetalingskrav overfor en rekke fristilte medlemsbedrifter har vært mangelfullt kommunisert til flere tidlige statlige virksomheter. Det kan reises spørsmål om de er forpliktet til å etterkomme de premiekraav som SPK har reist. Bedriftene har under henvisning til det aktuarielle prinsipp hatt grunn til å anta at arbeidsgiverandelen (premien) har vært betalt med endelig virkning. Det nå foreslåtte regelverk bedrer etter NHOs oppfatning ikke situasjonen.

NHO er uenig i at SPK skal kunne ta premie for fremtidig endring i forutsetningene, endringer i pensjonsplanen og underfinansiering. Dette blir premieberegning etter et regnskapsprinsipp, og det er etter NHOs oppfatning i strid med det aktuarielle prinsipp som ble nedfelt i Stortingsmeldingen fra 1993. Etter vår oppfatning er det urimelig at bedriftene skal bære risikoen for endringer i forutsetningene. Det bør kunne forventes at SPK legger inn riktignere forutsetninger og at premiene blir korrekte gjennom de aktuarielle prinsipper som gjelder for beregning av premie i en ytelsesordning. Virksomhetene bør ikke belastes for engangspremie senere enn 1,6 året etter.

I NHOs høringsuttalelse fra 23. august 2004 la vi betydelig vekt på at det skulle foreligge et gjennomarbeidet regelverk vedrørende SPKs opplysningsplikt. Vi registrerer at opplysningsplikten nå ikke er omtalt. Sett i lys av de saker som har oppstått i forhold til SPK siden forrige høring vil vi gjenta behovet for opplysningsplikt. Etter vår oppfatning må forskriftene ha bestemmelser om hvordan SPK skal beregne sine premier. Det er ikke tilstrekkelig at SPK skal kunne basere sine beregninger på lite realistiske tall som tilsynelatende gjør pensjonsordningen billigere. Hovedregelen bør være at hele premien skal betales forskuddsvis. Forskriften må således inneholde regler om bindende forhåndsavsetninger for å dekke kostnader til G-regulering av pensjoner, AFP-ytelser og førtidsytelser etter 85-årsregelen.

SPK/Staten bør bære risikoen for disse beregningene slik at man både er sikret at premien er høy nok og at premien er endelig betalt ved årets utgang. Det bør eventuelt kunne beregnes en egen risikopremie for dette. I motsatt fall er det bedre at SPKs regelverk forutsetter at fristilte virksomheter går ut av SPK. Det private livsforsikringsmarkedet kan i dag tilby løsninger som tilfredsstillende de krav fristilte virksomheter måtte ha til pensjonsordning uten at virksomhetene får krav om metteregulering av premie/ arbeidsgiverandelen.

Vennlig hilsen
NÆRINGS- OG LIVETS HOVEDORGANISASJON
Avdeling Arbeidsliv

Liv Ragnhild Teig
Avdelingsdirektør